

Homilie při mši svaté slavené u příležitosti
800. výročí poutního místa Křtiny, 1. května 2010

1.

Milí věřící z Moravy a z celé České republiky zde ve Křtinách přítomní i vy, kteří se zúčastníte této mše svaté také prostřednictvím televize. Připomínáme si 800. (osmisté) výročí události, kdy se v roce 1210 během děsivé bouře nedaleko odtud, v Bukovince, zjevila Panna Maria. Od toho okamžiku se Křtiny staly místem milosti a milosrdenství pro mariánské poutě, které sem přicházejí už po osm staletí. Dneškem také začíná Velké křtinské jubileum s možností získat plnomocné odpustky, jak to rozhodl a ustanovil brněnský pan biskup, Mons. Vojtěch Cikrle, kterého velmi srdečně zdravím. A pozdravuji vás všechny, drazí bratři a sestry, kteří jste v tak hojném počtu připutovali, i vás, kteří sledujete přímý přenos! S velkou radostí si znovu připomínám poutě, kterých jsem se po deset let zúčastňoval, a v paměti mi zůstávají mše svaté, které jsem slavil s nespočetnými zástupy věřících při hlavním svátku Panny Marie Křtinské.

2.

Křtiny jsou jedním z mnoha mariánských poutních míst, kterými je Morava posetá. Tady, a podobně v celé české zemi, ať už jsou to krásná údolí nebo hory, je Maria vroucně uctívána. Toto místo má dlouhé dějiny. Po zjevení v Bukovince zde byl postaven velký chrám s přilehlým klášterem premonstrátů, kteří se věnovali službě poutníkům. 24. září 1237 papež Řehoř IX. svěřil toto místo do ochrany svatého Petra. Poutě pokračovaly i během náboženských válek: původní kostel byl zničen, ale v období středověké gotiky zde byly vybudovány dva nové. Dobové kroniky hovoří o řadě zázraku, které se ve Křtinách staly; počet poutníku neustále vzrůstal, takže ročně dosahoval počtu 50 až 60 tisíc. Důležitost, kterou zdejší místo během staletí získalo, si vyžádala vybudování této baziliky, opravdového klenotu barokního umění, podle plánu architekta Santiniho. Její základní kámen byl položen v roce 1728 a celá stavba byla dokončena v roce 1744. Nádherná socha Panny Marie byla do svatyně umístěna 1. května 1750, v roce, kdy byla bazilika požehnaná. Její posvěcení se pak uskutečnilo roku 1771. Vždy si s dojetím vzpomínám, jak papež Jan Pavel II. v Apoštolské nunciatuře požehnal pro malého Ježíška a Svatou Pannu korunky, kterými byly sochy slavnostně korunovány v dubnu 1997. Tyto historické poznámky by se mohly jevit jako strohé. Je v nich ale cítit srdce Moravy tlukoucí láskou k Panně Marii. V oněch 8 staletích sem přicházely tisíce a tisíce poutníku, aby ji prosili, aby u ní hledali ochranu ve válečných dobách, v čase morové nákazy, sociálních krizí, aby před ní, jako nejsladší

Matkou, prolévali své slzy, předkládali radosti, aby jí děkovali za obdržené milosti a dary. Kolik lidí se zde usmířilo s Bohem, kolik se jich tu sytilo Kristem v eucharistii, kolik jich právě tady začalo žít novým životem! Jejich jména jsou zapsána v Boží knize! Křtiny jsou útočištěm pro srdce, oázou pokoje, úsekem naší pozemské cesty, na kterém se setkáváme s Matkou, očekávající nás a vedoucí k Bohu.

3.

Moji drazí, poutě a putování jsou symbolem našeho života. Jako poutník se choval Abrám, o kterém jsme slyšeli v dnešním prvním čtení. Uposlechl Hospodina, který ho vybídl, aby "vyšel ze své země, ze svého příbuzenstva a ze svého otcovského domu" (srov. Gn 12,1) a aby šel do neznáma. Jistě, my když se vydáváme na nějakou pouť, dobře víme, kam směřujeme; nevíme však, jaké věci nám na této pouti Bůh připravuje. On odplatí naše oběti spojené s nepohodlím cesty, vychází nám vstříc se svou milostí, odpouští nám naše hříchy, naplňuje nás radostí, dává nám poznat, jak to sám svým Božím slovem říká, že máme sledovat cestu, která se jemu líbí. Kdo se vydává na pouť, nemůže zabloudit. Povrchnost současného životního stylu může způsobit, že v životě někdy ztratíme správný směr. Ale pouť nám připomíná, k jakému hlavnímu cíli směřujeme, napomíná nás, že máme kráčet před Hospodinem (1Krát 8,25); s vírou, jakou měl Abrám, "v zákoně Hospodinově" (srov. Ž 119,1), ve spravedlnosti (Iz 33,15), v pravdě (Příst 28,6), ve světle, podobně jako on je ve světle (1 Jan 1,7). Také Maria se vydala na dlouhou a namáhavou cestu, aby byla nablízku své příbuzné Alžbětě, jak jsme to vyslechli v úryvku evangelia. Maria je vedena tím Bohem, kterého nese ve svém lůně, a ten ji nabádá jít cestami lásky. Ona přináší Ježíše Alžbětě, která pod srdcem zachytí radostný pohyb svého dítěte a chválí Mariinu víru. Maria nese lásku a v lásce se dává do služby druhým. Během pouti vzrůstá také naše vnímavost vůči trpícím a potřebným, vyžaduje od nás způsob života, vyjádřený příkázáním lásky, jak nám to řekl pán Ježíš: "zůstaňte v mé lásce" (Jan 15,9).

4.

Náš život se nezrodil náhodou, nejsme jako cizí tělesa, která povstala z prázdnoty a k nicotě směřují; my jsme součástí projektu Boží lásky, která zná každého z nás, plánu lásky, milosrdenství a něžnosti k nám všem, kteří jsme jeho syny a dcerami. Bůh nás miloval jako první, když jsme s ním ještě byli znepřáteleni, a svého Syna vydal za nás na smrt na kříži. Svátý Pavel to s novou platností podtrhl ve druhém čtení: "Je-li Bůh s námi, kdo proti nám? .. Když ani vlastního Syna neušetřil, ale vydal ho za nás za všechny, jak by nám s ním nedaroval také všechno ostatní? ..

Kdo nás odsoudí? Kristus Ježíš přece zemřel, ano i z mrtvých vstal, je po Boží pravici a přimlouvá se za nás!" (Řím 8,31n.,34). Ano, v mariánských svatyních nacházíme Boží přízeň, která nás miluje, která nám v naší křehkosti rozumí, která nás těší v našich útrapách a v beznaději. Lásku, která nám dává Božský život, ten, který nám Ježíš zasloužil svou láskou, když za nás zemřel na kříži. Plnomocné odpustky, které je zde možné získat v těchto šesti měsících, jsou znamením této Boží lásky, jeho odpuštění a milosrdenství.

5.

Naše životní putování, jak je nám na příkladech Abráma a svaté Panny Marie předložilo Písmo svaté, vyžaduje z naší strany velkou věrnost církvi a Svatému otci. Je krásné, že právě jeden papež, Řehoř IX., před mnoha staletími postavil Křtiny pod ochranu svatého Petra: takže když sem přicházíme, máme vědět, že jdeme pod ochranou (ve stínu) svatého Petra, *sub umbra Petri!* Církev nás miluje, nechce panovat, ale sloužit. A papež je služebníkem služebníku Božích. Nejmilejší, Svatý otec Benedikt XVI. (šestnáctý) vás má rád; dokázal vám to v loňském září během své pouti do Čech a na Moravu. Je informován o tom, že jsem dnes s vámi, a posílá vám všem svůj pozdrav a své požehnání s přáním, aby příklad víry, který jste v oněch nezapomenutelných dnech dali, byl vždycky rozpoznávacím znamením vašeho života, korouhví vašeho křesťanského putování zde na zemi.

6.

Milé sestry, milí bratři. Na této pouti, kterou je náš život zde na zemi, nás Maria vede k Bohu, podává nám Syna, kterého něžně drží ve svých rukou, a ukazuje se nám jako Matka. Ta, která podobně jako my byla poutnicí, nás provází na cestách světa, často strmých a neschůdných. Ona nás předchází v tomto putování, které chceme uskutečňovat ve víře a s láskou, s vytrvalostí ve zkouškách, s důvěrou a věrností. Provází nás na celé cestě, protože je *Odigitria*, jak ji nazývají naši řečtí bratři, totiž ta, která správnou cestu ukazuje a která nám ji skrze odpuštění pomáhá nalézt, kdykoli jsme ji ztratili. Maria nás učí, jak se vždycky zalíbit Pánu jako jeho děti. Panno Maria Křtinská, ved' nás do ráje! Pomoz nám vzdávat čest Bohu Otci, napodobovat tvého Syna Ježíše a následovat Ducha svatého, jehož pečeť jsme obdrželi v okamžiku našeho křtu a biřmování!

*Krásná Boží Máti, perlo křtinských strání,
ten, kdo srdce dá ti, dojde požehnání!*

Amen.

Giovanni card. Coppa